

Sygn. akt I C 821/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 sierpnia 2019 roku

Sąd Rejonowy w Kłodzku Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Daria Ratymirska

Protokolant: p. o. prot. sąd. Oliwia Zielińska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 8 sierpnia 2019 roku w Kłodzku

sprawy z powództwa A. W.

przeciwko K. z siedzibą w P.

o zapłatę kwoty 12000 zł

I. zasądza od strony pozwanej K. z siedzibą w P. na rzecz powoda A. W. kwotę 1926,12 zł (tysiąc dziewięćset dwadzieścia sześć złotych 12/100) wraz z odsetkami w wysokości stawki dyskontowej, określanej przez C. Bank (...), podwyższonej o 4 % rocznie, od dnia 24.05.2014 r. do dnia zapłaty;

II. oddala powództwo w dalszej części;

III. nie obciąża powoda kosztami procesu i odstępuje od obciążania go kosztami sądowymi;

IV. nakazuje stronie pozwanej uiścić na rzecz Skarbu Państwa-Sądu Rejonowego w Kłodzku 1171,79 zł tytułem kosztów sądowych.

UZASADNIENIE

Powód A. W. wniósł pozew przeciwko K. z siedzibą w P. o zapłatę kwoty 12.000 zł, tytułem zadośćuczynienia za krzywdę, doznaną w wypadku drogowym z dnia 26.09.2013r., z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od tej kwoty od dnia 20. marca 2014 roku do dnia zapłaty oraz o zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu podał, że w dniu 26 września 2013 roku na terenie R. C. brał udział w kolizji, w wyniku, której odniósł poważne obrażenia ciała. Orzeczeniem lekarza orzecznika ZUS z dnia 12 czerwca 2015 roku stwierdzono u niego 8 % długotrwały uszczerbek na zdrowiu spowodowany zaistniałym wypadkiem. W wyniku zgłoszenia roszczenia strona pozwana uznała co do zasady swoją odpowiedzialność i przyznała powodowi tytułem zadośćuczynienia kwotę 490,20 zł.

Wyrokiem z dnia 5 kwietnia 2018r. Sąd Okręgowy w Świdnicy uchylił wyrok Sądu Rejonowego w Kłodzku z dnia 12 października 2017r., (...), na mocy którego zasądzono na rzecz powoda od strony pozwanej kwotę dochodzoną pozvem wraz z odsetkami i kosztami procesu, sprawę przekazano do ponownego rozpoznania.

W piśmie procesowym z dnia 8.06.2018r. powód podtrzymał dotychczasowe stanowisko, wniósł o dopuszczenie dowodu z opinii biegłych sądowych z zakresu neurologii i ortopedii na okoliczność ustalenia następstw wypadku na zdrowiu powoda, w tym, ilu punktom, zgodnie z właściwym taryfikatorem, zamieszczonym w załączniku nr 1 do (...) rozporządzenia Ministra Zdrowia R. C. z dnia 30 listopada 2001r. o zadośćuczynieniu za ból oraz pogorszenie sytuacji

społecznej, odpowiadają obrażenia i inne konsekwencje zdrowotne, doznane przez powoda na skutek przedmiotowego wypadku.

Pomimo zobowiązania, strona pozwana nie złożyła wyjaśnień na piśmie. Wyznaczony termin minął bezskutecznie w dniu 6.06.2018r. Na rozprawie w dniu 8 sierpnia 2019r., wniósł o oddalenie powództwa.

Bezspornym było, że w dniu 26 września 2013 roku na terenie R. C., w okolicy miejscowości B., powód, jako kierowca autobusu brał udział w kolizji z wyjeżdżającym z drogi podporządkowanej samochodem osobowym marki B. o numerze rejestracyjnym o (...), prowadzonym przez obywatelkę R. C.. Przyczyną zdarzenia było niezastosowanie się do przepisów ruchu drogowego przez kierowcę samochodu B., która wymusiła pierwszeństwo. Na miejsce zdarzenia wezwana została policja oraz straż pożarna. W wyniku zdarzenia uszkodzeniu uległy oba pojazdy biorące w nim udział, a powód odniósł obrażenia ciała. Poza sporem była kwestia odpowiedzialności strony pozwanej, jako ubezpieczyciela sprawy, za skutki wypadku na zdrowiu powoda.

Sąd ustalił:

W wyniku wypadku powód doznał skręcenia kręgosłupa szyjnego. Przez kilka tygodni powód nosił kołnierz ortopedyczny, stosował leczenie farmakologiczne, przeciwbólowe i zabiegi rehabilitacyjne. W tym czasie powód miał znacznie ograniczoną sprawność ze względu na silne bóle i konieczność stosowania kołnierza ortopedycznego. Każda czynność związana z samoobsługą sprawiała mu trudność, wskazana była pomoc osób trzecich przy ubieraniu się, myciu i przygotowywaniu posiłków, nie powinien w tym czasie pracować zawodowo. Stan powoda po leczeniu poprawił się, nie pozostały żadne ograniczenia w zakresie ruchomości kręgosłupa, wypadek nie wpłynął na osłabienie kończyn górnych. Rokowania, ze względu na wiek powoda (45 lat), co do stanu jego zdrowia na przyszłość, są pomyślne. Przebyte urazy mogą w przyszłości wpłynąć na pogłębienie istniejących już samoistnych zmian zwyrodnieniowych kręgosłupa. Aktualnie nie stwierdza się u powoda trwałego ani długotrwałego uszczerbku na zdrowiu w związku z doznanymi w tym wypadku obrażeniami. Obecnie odczuwane przez powoda dolegliwości kręgosłupa mają pośredni związek z wypadkiem (ich przyczyną aktualnie są stare zmiany zwyrodnieniowe), kręgosłup nie wykazuje odchylenia od stanu prawidłowego. Funkcjonowanie powoda na co dzień nie jest obecnie w żaden sposób ograniczone, może uprawiać każdy sport bez ograniczeń.

Następstwem wypadku komunikacyjnego z dnia 26 września 2013r., w związku ze skręceniem kręgosłupa szyjnego, jest powstały u powoda uszczerbek na zdrowiu w wysokości 20 pkt, oraz w związku z pogorszeniem się sytuacji społecznej, biorąc pod uwagę pourazowe ograniczenia ruchomości - uszczerbek w wysokości 100 pkt, ustalony na podstawie Rozporządzenia Ministerstwa Zdrowia R. C. z dnia 30 listopada 2001r. o zadośćuczynieniu za ból oraz pogorszenie sytuacji społecznej, nr (...) Sb.

Dowód: opinia biegłych lekarzy sądowych z zakresu chirurgii urazowej i ortopedii S. L. i neurologii J. W. (k-222 i nast., 291 i nast., 301 i nast.)

Sąd zważył, co następuje:

Wobec faktu, iż zdarzenie wywołujące szkodę miało miejsce w C., sprawcą wypadku, wywołującego szkodę, był obywatel (...), ubezpieczony w czeskim zakładzie ubezpieczeń, pozwanym w niniejszej sprawie, posiadającym status zagranicznej osoby prawnej, uzasadnienia wymaga jurysdykcja krajowa. Przepisów kpc z zakresu międzynarodowego postępowania cywilnego nie stosuje się, jeżeli umowa międzynarodowa, której Rzeczpospolita Polska jest stroną stanowi inaczej (art. 1096 kpc). Zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady (WE) NR 44/2001 z dnia 22 grudnia 2000r. w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych (Dz. U. UE. L.01.12.1 ze zm.), ubezpieczyciel mający miejsce zamieszkania na terytorium Państwa Członkowskiego może być pozwany w innym państwie członkowskim (niż to, w którym ma miejsce zamieszkania/siedzibę) w przypadku powództw ubezpieczającego, ubezpieczonego lub uposażonego z tytułu ubezpieczenia – przed sąd miejsca, w którym powód ma miejsce zamieszkania (art. 9 ust. 1 pkt b). Przepis ten ma zastosowanie do powództw wytoczonych przez poszkodowanego bezpośrednio przeciwko ubezpieczycielowi, jeżeli takie bezpośrednie powództwo

jest dopuszczalne (art. 11 ust. 2). Wykładni powołanych przepisów rozporządzenia dokonał Europejski Trybunał Sprawiedliwości w orzeczeniu z dnia 13 grudnia 2007r. w sprawie C-463/06 – FBTO Schadeverzekeringen N.V. / Jack Odenbreit (<http://eur-lex.europa.eu>). Z orzeczenia tego wynika, że poszkodowany może wytoczyć powództwo bezpośrednio przeciwko ubezpieczycielowi przed sądem państwa członkowskiego, w którym poszkodowany ma miejsce zamieszkania, o ile takie bezpośrednio powództwo jest dopuszczalne i ubezpieczyciel ma siedzibę na terytorium jednego z państw członkowskich. Przy ustaleniu zatem w niniejszej sprawie, że podstawą powództwa jest roszczenie deliktowe, a pozwany zakład ubezpieczeń, będący wystawcą dokumentu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej sprawcy wypadku, ma status zagranicznej osoby prawnej, mającej siedzibę na terenie UE, przy czym zarówno czeski, jak i polski porządek prawny dopuszczają bezpośrednio powództwa poszkodowanego przeciwko ubezpieczycielowi (art. 19 ustawy z dnia 22 maja 2003r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz.U. 03.124.1152 ze zm) i § 9 ust.1 ustawy z dnia 13 lipca 1999r. o ubezpieczeniu od odpowiedzialności za szkody spowodowane eksploatacją pojazdu oraz o zmianie niektórych wiążących się z tym ustaw (nr 168/1999 Sb. ze zm.) oraz art. 3 Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2000/26/WE z dnia 16 maja 2000r. (Dz.U.UE.L.00.181.65 ze zm.)) – jurysdykcję uzasadniają powołane przepisy art. 9 ust. 1b w zw. z art. 11 ust. 2 rozporządzenia nr 44/2001, wskazujące na właściwość sądu polskiego, właściwego ze względu na miejsce zamieszkanie poszkodowanego powoda.

Odnosząc się do kwestii materialnoprawnej powództwa, wskazać należy, że strony procesu – powód i pozwana nie mają miejsca zamieszkania / siedziby w tym samym państwie. Zgodnie z art. 31 ustawy z dnia 12 listopada 1965r. Prawo prywatne międzynarodowe (Dz.U. Nr 46, poz. 290 ze zm.), zobowiązanie niewynikające z czynności prawnej podlega prawu państwa, w którym nastąpiło zdarzenie, będące źródłem zobowiązania (a więc w rozpoznawanej sprawie, na gruncie tej ustawy, zastosowanie powinno mieć prawo czeskie). W myśl jednak art. 1 § 2 ustawy, jej przepisów nie stosuje się, jeżeli umowa międzynarodowa, której Rzeczpospolita Polska jest stroną, postanawia inaczej. Republika Czeska i Rzeczpospolita Polska są stronami umowy – Konwencji o prawie właściwym dla wypadków drogowych, sporządzonej w Hadze dnia 4 maja 1971r. (Dz.U. 03.63.585). Zgodnie z art. 3 Konwencji, prawem właściwym dla pozaumownej odpowiedzialności cywilnej, wynikającej z wypadków drogowych, jest prawo wewnętrzne państwa, w którym nastąpił wypadek (przy czym nie zachodzą tu wyjątki przewidziane w art. 4). Odpowiedzialność z tytułu wyrządzenia szkody, nie wynikającej ze stosunków umownych (czyny niedozwolone), została poddana prawu państwa, na którego terytorium nastąpiło zdarzenie, będące źródłem zobowiązania – również na gruncie dwustronnej umowy międzynarodowej, zawartej między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Czechosłowacką Republiką Socjalistyczną o pomocy prawnej i stosunkach prawnych w sprawach cywilnych, rodzinnych, pracowniczych i karnych, w Warszawie dnia 21 grudnia 1987r. [Dz. U. 89.39.210 ze zm.] (art. 38 ust.1). Powyższe przepisy wskazują jednoznacznie, iż w niniejszej sprawie – gdzie zdarzenie wywołujące szkodę u powoda miało miejsce na terenie R. C. – zastosowanie znajduje prawo materialne czeskie, właściwe do oceny skutków wypadku wywołującego szkodę w zakresie odpowiedzialności deliktowej, a więc ustawa z dnia 13 lipca 1999r. o ubezpieczeniu od odpowiedzialności za szkody spowodowane eksploatacją pojazdu oraz o zmianie niektórych wiążących się z tym ustaw (nr 168/1999 Sb. ze zm.) oraz Kodeks Cywilny z dnia 26 lutego 1964r. (40/1964 Sb.). W dniu 1 stycznia 2014r. w Republice Czeskiej wszedł w życie nowy kodeks cywilny (89/2012 Sb.), który zastąpił dotychczasową regulację z 1964r. Zgodnie z §3079 ust. 1 nowego kodeksu cywilnego prawo do naprawienia szkody powstałej w wyniku naruszenia obowiązków ustanowionych przepisami prawa, do której doszło przed wejściem w życie tej ustawy, ocenia się na podstawie przepisów dotychczasowych.

Zgodnie z § 6 ustawy nr 168/1999 w sprawie ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkody powstałe w związku z ruchem pojazdów (...) ubezpieczenie odpowiedzialności obejmuje każdą osobę, która ponosi odpowiedzialność za szkodę powstałą w związku z ruchem pojazdu, określonego w umowie ubezpieczenia. Ubezpieczony ma prawo, aby ubezpieczyciel za niego pokrył pokrzywdzonym w zakresie i w wysokości zgodnie z kodeksem cywilnym m.in. spowodowany uszczerbek na zdrowiu. Zgodnie z § 444 kodeksu cywilnego Republiki Czeskiej, w przypadku uszczerbku na zdrowiu jednorazowo jest wypłacane odszkodowanie za ból pokrzywdzonego oraz pogorszenie sytuacji społecznej. Wysokość odszkodowania określa Rozporządzenie Ministerstwa Zdrowia Republiki Czeskiej z dnia 30 listopada 2001r. o zadośćuczynieniu za ból oraz pogorszenie sytuacji społecznej, nr 440/2001 Sb. Zgodnie z § 2

powołanego rozporządzenia, odszkodowanie za ból ustalane jest zgodnie ze stawkami punktowej oceny, określonej w Załączniku nr 1 i 3, za ból, powstały w wyniku uszczerbku na zdrowiu, jego leczenia lub usuwania jego konsekwencji. Za ból uważa się przy tym każde cielesne i psychiczne cierpienie, spowodowane przez uszczerbek na zdrowiu osoby, która poniosła uszczerbek. Ocena punktowa uszczerbku określana jest w opinii lekarskiej. Zgodnie z § 3 rozporządzenia, odszkodowanie za pogorszenie sytuacji społecznej określa się zgodnie ze stawkami oceny punktowej, określonej w Załączniku nr 2 i 4, za konsekwencje uszczerbku na zdrowiu, które mają trwały charakter oraz mają udowodniony, niekorzystny wpływ na sytuację życiową i społeczną pokrzywdzonego, zwłaszcza na zaspokojenie jego życiowych i społecznych potrzeb, włącznie z wykonywaniem dotychczasowego zawodu lub przygotowania do zawodu, dalszego kształcenia się i możliwości wzięcia udziału w życiu rodzinnym, politycznym, kulturalnym i sportowym, z uwzględnieniem wieku pokrzywdzonego w okresie powstania uszczerbku za zdrowiu. Ocena punktowa utrudnienia sytuacji społecznej jest określona w opinii lekarskiej. Zgodnie z § 7 rozporządzenia, wysokość odszkodowania za ból i pogorszenie sytuacji społecznej określa się na podstawie oceny punktowej, określonej w opinii lekarskiej (ust. 1). Wartość 1 punktu wynosi 120 (...) (ust. 2). W bardzo wyjątkowych przypadkach, zasługujących na wyjątkowe rozpatrzenie, sąd może podwyższyć odszkodowanie określone zgodnie z niniejszym rozporządzeniem (ust. 3).

W związku z powyższym, Sąd przeprowadził w niniejszej sprawie dowód z opinii biegłych sądowych lekarzy z zakresu chirurgii urazowej i ortopedii S. L. i neurologii J. W. (k-222 i nast., 291 i nast., 301 i nast.) - na okoliczność ustalenia wysokości jednorazowego zadośćuczynienia za odniesione okaleczenie i utrudnienia w normalnym funkcjonowaniu powoda, będące następstwem wypadku komunikacyjnego z dnia 26 września 2013r. – na podstawie Rozporządzenia Ministerstwa Zdrowia R. C. z dnia 30 listopada 2001r. o zadośćuczynieniu za ból oraz pogorszenie sytuacji społecznej, nr (...) Sb, poprzez dokonanie punktowej oceny uszczerbku na zdrowiu, zgodnie z taryfikatorem, określonym w Załącznikach nr 1 - 4 powołanego rozporządzenia. Na tej podstawie ustalono, że następstwem wypadku, w związku ze skręceniem kręgosłupa szyjnego, jest powstały u powoda uszczerbek na zdrowiu w wysokości 20 pkt, oraz w związku z pogorszeniem się sytuacji społecznej, biorąc pod uwagę pourazowe ograniczenia ruchomości - uszczerbek w wysokości 100 pkt. Skoro, zgodnie z powołanym wyżej przepisem, wartość 1 punktu wynosi 120 (...), wysokość należnego powodowi odszkodowania wynosi $2.416,32 \text{ zł}$, przyjmując średni kurs waluty aktualny w chwili orzekania ($120 \text{ pkt} \times 120 (...) = 14.400 (...) \times 0,1678 = 2.416,32 \text{ zł}$). Uwzględniając, że strona pozwana wypłaciła dotychczas powodowi kwotę 490,20 zł, zasądzone na jego rzecz różnicę ($2.416,32 - 490,20 = 1.926,12 \text{ zł}$).

W pozostałej części powództwo podlegało oddaleniu, jako, że żądanie powoda nie znajduje podstaw w przepisach stosowanego prawa (...).

Sąd zarazem nie dopatrył się podstaw do zastosowania w niniejszej sprawie cytowanego przepisu § 7 ust. 3 rozporządzenia, pozwalającego na podwyższenie tak ustalonego odszkodowania; zmierzający do tego wniosek powoda, sformułowany w ostatnim słowie tuż przed zamknięciem rozprawy, nie został też w jakikolwiek sposób uzasadniony.

Zgodnie z § 9 ust. 2 powołanej wyżej Ustawy nr 168/1999 DzU. RCz., termin płatności świadczenia ubezpieczyciela wynosi do 15 dni po zakończeniu dochodzenia ubezpieczyciela niezbędnego do stwierdzenia zakresu jego zobowiązań co do przyznania świadczenia lub po otrzymaniu przez ubezpieczyciela prawomocnego postanowienia sądu, dotyczącego jego zobowiązania przyznania odszkodowania ubezpieczeniowego. W niniejszej sprawie należy liczyć wymagalność roszczenia po upływie 15 dni od dnia 8.05.2014r., gdyż w tym dniu strona pozwana wydała decyzję o przyznaniu i wypłacie na rzecz powoda odszkodowania w wysokości 490,20 zł. Zatem od dnia 24.05.2014r. strona pozwana znajdowała się w opóźnieniu w zapłacie odpowiedniego odszkodowania, zgodnie z powołanymi wyżej przepisami prawa (...), powodującym obowiązek zapłaty odsetek. W myśl przepisu § 9 ust. 4 Ustawy nr 168/1999, w przypadku niespełnienia zobowiązania przez ubezpieczyciela w terminie, podwyższa się kwotę odszkodowania ubezpieczeniowego o odsetki za zwłokę. Stawka odsetek określana została, na podstawie powołanego przepisu, w wysokości stawki dyskontowej (...) Banku (...), obowiązującej pierwszego dnia zwłoki, podwyższonej o 4% rocznie. Odsetki za zwłokę zostają naliczone zawsze odrębnie za każdy rozpoczęty miesiąc zwłoki w wysokości jednej dwunastej

stawki odsetek za zwłokę, przy czym stawa odsetek jest aktualizowana w każdym miesiącu z wykorzystaniem stawki dyskontowej (...) Banku (...) obowiązującej na pierwszy dzień danego miesiąca zwłoki.

Mając powyższe na uwadze, orzeczono, jak w pkt I i II wyroku.

Orzeczenie w pkt III oparto na przepisie art. 102 kpc i art. 113 ust. 4 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. Sąd nie obciążył powoda kosztami postępowania, gdyż w przeciwnym razie zasądzone na jego rzecz zadośćuczynienie utraciłoby swój kompensacyjny charakter. Koszty procesu, które powód, jako przegrywający sprawę w 84% powinien zwrócić pozwanej zgodnie z wynikiem procesu ($3617 \text{ zł} \times 84\% = 3038,28 \text{ zł}$) przewyższają bowiem wysokość zasądzanego zadośćuczynienia.

W toku postępowania Skarb Państwa poniósł tymczasowo wydatki na wynagrodzenie tłumacza (3290,34 zł – k. 96) i biegłych (3433,34 zł – k. 230, 296, 311), łącznie w kwocie 6723,68 zł. Ponadto, w skład kosztów sądowych, których nie miał obowiązku uiścić powód, wchodzi opłata sądowa od pozwu w kwocie 600 zł, łącznie 7323,68 zł. Kosztami tymi obciążono stronę pozwaną zgodnie z wynikiem procesu, tj. w 16 %, na podstawie art. 113 ust. 1 powołanej ustawy o kosztach Pkt IV wyroku).